

Одеська державна академія будівництва та архітектури

Пробне випробування з української мови та літератури

**ВАРІАНТ №3**

*Завдання 1-10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.*

**1. Правильно наголошене слово знаходиться в рядку**

А берéмо      Б царина́      В чорно́зем      Г катáлог

**2. Орфографічну помилку допущено в рядку**

А Мар'яна, духмяний, сім'я, різдвяний  
Б Зоряна, морквяний, інтер'єр, арфяр  
В м'яз, священний, капюшон, зобов'язання  
Г Кюрі, бюджет, святковий, без'ядерний

**3. Неправильною є форма слова у варіанті**

А двадцять чотири учні  
Б віддячити грошами  
В зробімо вправу  
Г дорожчий над усе

**4. За допомогою суфікса -ов- утворяться прикметники від усіх іменників рядка**

А ситець, бій, алюміній, служба  
Б свято, гроші, фінанси, липень  
В річ, палац, гранат, вечір  
Г кільце, калач, матч, взірець

**5. Неузгоджене означення міститься в реченні**

А Весело усміхнені люди сновигали вулицями міста.  
Б До школи зайшли розгнівані батько й син.  
В Кава по-угорськи йому не смакувала.  
Г З високого неба лине тужливий крик журавлів.

**6. Складносурядне речення утвориться, якщо до речення *Сміється сніг скрізь на безмежжі доріг...* додати**

А заводячи в гаю пісню невеселу  
Б вітер заводить в гаю пісню журливу  
В від чого дітлахи радіють  
Г і в серце закрадається журба

***Прочитайте текст і виконайте завдання 7—10.***

(1) Нашу тисячолітню історію не треба ні підмальовувати, ні чепурити, хоч її переписали на свій лад чужинці, відвівши в ній для нас непривабливу *роль* другорядних статистів. (2) У цьому життєписі, сповненому суперечностей, є приклади героїзму і ницості, жертвовного патріотизму і відступництва. (3) Зрештою, читати історію можна й без бромового якщо не [...] мелодраматично *руки* й не хапатися за *серце*, а вперто думати над нею. (4) Українська минувшина густо населена особистостями. (5) Серед них є *постаті* непересічні, але зрозумілі (Святослав, Богун, Наливайко, Стус, Чорновіл), а є загадково роздвоєні (Богдан Хмельницький, Гоголь і Хвильовий).

**7. У називному відмінку вжито виділене в тексті слово**

А роль      Б руки      В серце      Г постаті

**8. На місці пропуску в третьому реченні має бути слово**

А нагрівати      Б бруднити      В мозолити      Г заламувати

**9. Пунктуаційну помилку допущено в реченні**

А першому      Б другому      В третьому      Г п'ятому

**10. Відокремлене означення є в реченні**

А першому      Б другому      В четвертому      Г п'ятому

*Завдання 11-24 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.*

**11. Оберіть варіант, у якому дві букви позначають один звук**

А кукурудза, їхати, юшка, осінній  
Б дзеркало, ячмінь, зжувати, тушшю  
В походжати, Єрусалим, волосся, щастити  
Г джміль, дзвін, Донеччина, сіллю  
Д істівний, модельєр, іще, нав'ючити

**12. Подвоєння літер в усіх словах іншомовного походження відбувається в рядку**

А Пабло Пікас..о, Яф..а, Мек..а, Ахіл..ес  
Б контр..еволуція, ан..отація, аб..ревіатура, мул..а  
В Джульєт..а, ал..ея, ком..ентар, ком..ерція  
Г ат..ракціон, ім..іграція, ак..орд, апел..яція  
Д ал..ерго, ір..еальний, кас..ир, оп..озиція

**13. Граматичну помилку допущено в реченні**

А Що вища культура народу, духовна та матеріальна, то вища й міцніша позиція його мови.  
Б Відомо, що творча своєрідність художника найповніше виявляється в його книгах.  
В Коли маєш дар, успадкований від матері, від рідного народу, то обов'язок твій – народові його й повернути.  
Г Остап Вишня палко захоплювався та змальовував на сторінках своїх творів дивовижну українську природу.  
Д Коли заповіт Альфреда Нобеля оприлюднили, виникли найсуперечливіші чутки та судження.

**14. Разом треба писати кожне складне слово рядка**

А світло/блакитний, кисло/молочний, греко/католицький  
Б біло/лиций, радіо/передача, кримсько/татарський  
В івано/франківець, південно/західний, экс/президент  
Г народно/пісенний, червоно/гарячий, контр/адмірал  
Д міні/спідниця, віце/прем'єр, прес/конференція

**15. Правильно утворено обидві форми кличного відмінка іменників у рядку**

А лікарю, Миколе  
Б матусю, сине  
В місяцю, Юріє  
Г душе, колего

Д Степану, робітницю

**16. У реченні *Між цими державами встановилися дружні ...* пропущене слово**

- А відносини
- Б відношення
- В взаємини
- Г взаємовідношення
- Д стосунки

**17. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прислівників відбудуться в усіх словах рядка**

- А рідко, швидко, повільно, спокійно, рухливо
- Б тепло, глибоко, лагідно, кисло, часто
- В довго, коротко, тривало, цілеспрямовано, солодко
- Г важко, дорого, вузько, високо, низько
- Д різко, тихо, голосно, просто, складно

**18. Стилистичного редагування НЕ потребує речення**

- А Продавець, покажіть мені тую червону сукню.
- Б Ця власність закріплена актом даріння.
- В Пане директоре, я приніс заяву.
- Г Академік Вернадський вніс великий вклад у розвиток науки України.
- Д Ви сказав, що маєте чудові образки.

**19. Префікс пре- в усіх словах пишеться в рядку**

- А пр..зирство, пр..гнічувати, пр..вабливий, пр..вражий
- Б пр..готуватися, пр..грозити, пр..мружливо, пр..мудрість
- В пр..щати, пр..гріти, пр..комічний, пр..люд
- Г пр..дбати, пр..дворний, пр..боркувати, пр..мірювати
- Д пр..гарячий, пр..світлий, пр..подобний, пр..святий

*Завдання 25-27 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою, і поставте позначку в бланку відповідей*

**20. Установіть відповідність.**

- | Вид підрядного речення | Приклад  |
|------------------------|--|
| 1 обставинне допустове | А У гушині заростей, де повітря стояло непорушно, було жарко.        |
| 2 обставинне мети      | Б Мабуть, солов'ї знають, де весна.                                  |
| 3 з'ясувальне          | В А де нема любові і страждання, там не живе, не б'ється і життя.    |
| 4 означальне           | Г Щоб прийшло на землю сподіване щастя, треба великої праці.         |
|                        | Д Я відкриваю світ собі щодня, хоч, може, він стократ уже відкритий. |

**21. Доберіть приклад до кожної умови вживання тире.**

- | Умова вживання тире                          | Приклад речення  |
|--|--|
| 1 тире між підметом і присудком              | А Полюси мого світу – карамель і полин.                        |
| 2 тире в складносурядному реченні            | Б Поміж ними – пустельні поля магнетизму.                      |
| 3 тире на місці пропущеного члена речення    | В Тут немає землі – і не видно землі.                          |
| 4 тире в складному безсполучниковому реченні | Г Є один тільки метод – молитися й дихать.                     |
|  | Д Кожен кущик, горбок, долина, стежечка — все це йому знайоме. |

*Завдання 22-25 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.*

**22.** Рядки з поеми Т. Шевченка «Катерина» *Катерино, серце моє! Лишенько з тобою! Де ти в світі подінешся З малим сиротою?* є у творі

- А портретом
- Б епілогом
- В присвятою
- Г ліричним авторським відступом
- Д прологом

**23.** «Відкинувши фарби епопеї та ідеалізацію минущини, [автор] цілком «підпорядковує себе минулому», пише не так роман, як хроніку; замість твору, «потешаючого воображення», хоче дати повість трохи дидактичного жанру», – так М. Зеров пояснював написання твору

- А «Маруся Чурай»
- Б «Вершники»
- В «Чорна рада»
- Г «Захар Беркут»
- Д «Valse melancholique»

**24.** Складна драма «нерівних душ» – поетично-максималістської та буденно-прозаїчної, коли у дівчини «любов сягала неба», а хлопець «ходив ногами по землі», – розкривається у творі

- А «Я (Романтика)»
- Б «Місто»
- В «Маруся Чурай»
- Г «Маруся»
- Д «Майстер корабля»

**25.** У добу постмодернізму виникає літературна організація

- А «Гарт»
- Б «Покутська трійця»
- В «Нью-йоркська група»
- Г «Пропала грамота»
- Д «Нова генерація»

**24.** Над Чорним морем у Великодню суботу відбуваються події твору

- А «Дума про Марусю Богуславку»
- Б «Засвіт встали козаченьки»
- В «Ой Морозе, Морозенку»
- Г «Чи не той то Хміль...»
- Д «Бондарівна»

*Завдання 26-28 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою, і поставте позначку в бланку відповідей*

**26.** Жанрово споріднені пари творів

- |                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| 1 «Contra spem spero» Лесі Українки | А «Мойсей» І. Франка                   |
| 2 «Intermezzo» М. Коцюбинського     | Б «Бондарівна»                         |
| 3 «Кавказ» Т. Шевченка              | В «Моя автобіографія» О. Вишні         |
| 4 «Балада про соняшник» І. Драча    | Г «Три зозулі з поклоном» Г. Тютюнника |

**27. Установіть відповідність між твором і літературним напрямом**

*Твір*

**1** «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

**2** «Intermezzo»

**3** «Камінний хрест»

**4** «Маруся»

*Літературний напрям*

**А** імпресіонізм

**Б** сентименталізм

**В** реалізм

**Г** романтизм

**Д** експресіонізм

**28. Установіть відповідність між художнім засобом та уривком, у якому його використано**

**1** інверсія                    **А** Під хвилию спіє хліборобська доля.

**2** метонімія                **Б** Задарма край твій весь политий  
кров'ю/ Твоїх борців?

**3** антитеза                 **В** Коли в похід виходила батава, –  
її піснями плакала Полтава.

**4** гіпербола                **Г** З очеретів чутно голос сопілки, ніжний, кучерявий.

**Д** Послухай мене, доню моя: краще білий хліб, ніж чорний, краще пан,  
ніж хам!